

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DUA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 38. szám.

HIRDETÉSI DUAJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Kossuth az egyházpolitikáról.

Kossuth Lajos a következő levelet írt: Helyi Ignác képviselő urhoz:

Turin, 27. Via del Mille, május 1893.

(Csatolmány az április 30-iki levélhez.)*

Kedves Barátom!

Bizony aggasztó, megdöbbentőleg aggasztó jelenség az, hogy oly reakzionárius áramlat vegyült Magyarországon, a (balul) ugynevezett „egyházpolitikai vitában, mely nagyon sötét árnyékot vet előre az ország jövődjére.

Ha egyszerűen mint elvi kérdés állana előttem az, hogy ideje van-e már annak, hogy Magyarországon a polgári állapot (état civil) világlatbantartását a polgári anyakönyvek behozatalával az állam maga kezelje és ne engedje azt a vallásfelekezeti illetőség kérdéseivel konfundálni; és vajon ideje van-e már annak, hogy a kötelező polgári házasság behozassék: egyszerűen azt mondanám, hogy nemcsak ideje van, hanem szígyennek, gyalázatnak tartom, hogy már rég nem történt; mert én ezt nem is csak a liberálisizmus, hanem egyszerűen a józan és elementáris postulatumnak tekintem, még pedig oly postulatumnak, melynek elhanyagolása egyértelmű azzal, hogy az állam a polgárok társadalmi viszonyainak szabályozásában a maga szuverenitását abdikálja és a helyett, hogy szabadokká tenné az egyházakat a szabad államban, az egyházakat az állam fölé helyezi és ennek a polgári viszonyokat szabályozó szuverén jogát a lelkiismeret illetettségének hamis ürügye alatt a papi uralomnak aláveti; még pedig ez oly középkori állapot, melynek a XIX. században megtűrése oly anakronizmus, mely csakugyan ellenkezik a józan észsel.

De midőn én azt kívánja tőlem, hogy egy rövidke levélben adjak kifejezést megdöbbentésemnek a visszaesés felett, mely a szabadelvűség terén Magyarországon mutatkozik, én olyasmint kíván tőlem, a mit egy rövidke levélben nem tehetnék meg. Mert a polgári anyakönyvek és kötelező polgári házasság kérdése nem önálló elvi alapon, hanem oly mindenféle más kérdésekkel, a kormány az elkeresztelési kérdésben követett eljárásával stb. kapcsolatban tárgyalatik, hogy ha visszaesést mondok a szabadelvűség terén, meg kell mondanom, hogy mi az, a miben visszaesést látok, mert ha azt meg nem mondom, annak teszem ki magamat, hogy azt is visszaesésnek látszanám mondani, a mi nem az és félrevezetem nézetem felől a közvéleményt — ettől pedig a fenforgó vita komplikált voltánál fogva egy rövidke levélben magamat annál kevésbé óvhatnám meg, minthogy a miniszterium egyházpolitikai programja nem is mint liberális szándék, hanem csakis mint az elkeresztelési kérdésben elkövetett baklövés hínárjából kibontakozás taktikája került önkönl szőnyegre. (Szégyen, gyalázat, hogy Magyarországon a XIX. század végén még elkeresztelési kérdés is felüti fejét a régmúlt idők sirjából, ez igazán unikum a maga nemében; de ez az unikum, annak következtetése, hogy az élet ezvil okmányának, az anyakönyveknek vezetése a papok kezében van.) Az anyakönyveknek hivatása dokumentálni azt, hogy ez és az mikor született és hogy kik voltak szülei; ezeknek dokumentálása tisztán polgári viszonyok fellett határoz; de ha pap vezeti az anyakönyvet, az a felekezeti tartozandóság dokumentálására is kiterjed, a mi aztán a „compelle intrare” pretenzióját vonja maga után, ám lejtromozza az egyház, — mint akármely más testület, a maga tagjait, de ne bitorolja az állampolgárok lejtromozójának szerepét, mert az nem az egyháza tartozik.

Egy példát akarok annak bebizonyítására felhozni, hogy tévedésbe vezetném az embereket nézetem felől, ha, a mint én kívánja, egy rövidke levélben csupán a visszaesés kimondására szorítkoznám a nélkül, hogy mind azt, a mit az egyházpolitikai kérdésekben visszaesésnek tartok, megmondanám.

Am a honárlással határos merénylet-

* Megjegyzések, hogy a levelet Kossuth már múlt március havában közvetlenül a képviselőházban lefolyt nagy egyházpolitikai vita után írta, de gyengélkedés folytán be nem fejezhette és csak most küldte azt meg Helyiéknek. A szerk.

nek tartom azt, ha a magyar katolikus klérust akármely oly kérdésben, ha a magyar törvényhozás ellenőrzése alatt álló kormány akármint tennék megbírálására tartozik, a római pápától kér utasítást; de azért nem tartok reakzionárius visszaesésnek mindent, a mit a primás az elkeresztelési kérdésben álláspontjának jelentett ki. Ilyen az, hogy ő a vegyes házasságból született gyermekek minő vallásban nevelését a szülők szabad akaratára kívánta bízni (természetesen a diszkreczió koráig). Én ezt nem csak visszaesésnek nem, de sőt a szülők természetes jogához tartozónak, tehát szabadelvű haladásnak tartanám; azt az ellenvetést, hogy ezzel inger adatnók a családi béke megzavarására a klerikális befolyásnak, teljességgel nem tekintem olyannak, hogy e felekezeti jellegű aggály a szülők természetes jogának megcsontítását igazolhatná, különben is az eddig fenálló törvény sem zárhatja ki azt a befolyást, a különbség csak az, hogy a fenálló törvény azt a befolyást a törvény iránti tiszteltettség bujtogatásának mezejére tereli. Azután a primás amaz indítványára nem is zárná ki azt, hogy ha a szülők nem tudnak megegyezni, a törvény rendelete érvényesüljön.

Hát ezen egy példából is meggyőződhetek én, hogy az ön kívánságának meg nem felelhetek.

E helyett megmondom önnek, természetesen csak amugy szegről-végről, hogy minő álláspontra helyezkedném én, ha pártjuknak tagja volnék.

Tagadhatlan, hogy Wekerle egyházpolitikai programja olyan gyermek, a ki tekintve megfogalmazásának indokait, nem igen tisztességes ágyban született; de hát született, én hát nem azt nézném, hogy kinek a borja, hanem csak azt, hogy méltó-e arra, hogy felneveltesék.

Az is tény, hogy annak a gyermeknek dajkája olyan furdóben mutatja be őt önkönl, a melynek vízből sok mindenféle piszok uszkal; hát én jónak tartanám, ha önkönl minden lehető elkövetnének, hogy az a gyermek a piszok vízből kivessék, de nem úgy ám, hogy a furdóvízzel a gyermek is kiöntessék; nagyon sajnálnám, ha önkönl nem lennének képesek őt a kiöntéstől megvédeni, de azt meg valóságos botránynak tartanám, ha kiöntését elősegíték.

En kategoricze kijelentem, miként én örvendtem azt látni a (szemeim rettenetes állapota miatt csak siketülöl füleim rapszodikus hallásából ismert hírlapokból), hogy Wekerle a polgári anyakönyvezést és kötelező polgári házasságot felvette programjába; örvendtem azért, mert mindig azon nézetben voltam és vagyok, hogy önkönl, kik mint párt nem állanak ugyan velem egyalapon, de hozzám minden más aktív pártnál közelebb állanak, kettős hivatása van: az egyik az ország állami függetlenségének kivívására törekvés, ez a fő, ez az alap, melynek minden más tekintet alá kell rendelni s azt, ha még csak egy hajszálnyira előbb is lehet vinni, semmi elképzelhető tekintetnek nem szabad alárendelni; a másik hivatásuk az, hogy a fennálló közjog keretében előforduló kérdésekben a valódi demokráciái szabadelvűség képviselői gyanánt álljanak a nemzet előtt.

Minő álláspont következik e kettős hivatásból? Következik először az, hogy önkönl iparkodni kell minden kormányt megbuktatni, mely nem az ország állami függetlenségének álláspontjára helyezkedik; következik másodsor az, hogy ha oly kérdés forog szőnyegen, melynél a kormány megbuktatása nemcsak egy hajszálnyival sem vinné előbbre az ország állami függetlenségének ügyét a megvalósítás felé, de sőt annak útjába újabb meg újabb akadályokat gördítene, mert reakzionárius elemeket juttatna a hatalom birtokába, melyek a Bécs iránti szolgásgót meg az által is súlyosbitanák, hogy az ország belügyi, mondhatni nem is állami hanem provinciális szerkezetében a szabadelvűség irány elfojtására használnák hatalmukat, befolyásukat; — míg ellenben a kormány azon speciális álláspontja, mely megbuktatását vonná maga után, előhaladást képez a szabadelvűség terén: önkönl azt valom hitvallásuknak, hogy hivenek kell maradniok a szabadelvűség irányához: nem törődve azzal, hogy e hűségükkel talán meghosszabbítják egy oly kormány életét, mely ép úgy, mint 67 óta minden elődje és az 6

megbuktatására következendő is, az önkönl pártjának alapelveivel kiáltó ellentétben áll.

Ugy hallom, vannak olyanok az ellenzéken, a kik azt mondják: mi kívánjuk a kötelező polgári házasság behozatalát, de a jelenlegi kormánynak ennek keresztlyvitelére tehetségében nem bízunk, s arról is meg vagyunk győződve, hogy a kormány egyházpolitikai reformjavaslatait nem szabadelvűség, hanem csakis az elkeresztelési ügyben elkövetett hibáinak hínárjából kibontakozás vágya sugallotta, — tehát mi nem akarunk a kormány e rut manőverjének szolgáivá szegődni, annál fogva — nos, annál fogva? — Hát annál fogva segítségét nyújtunk a reakzionárius elemeknek arra, hogy a piszkos furdóvízzel a gyermeket is kiöntsék, s oly embereket juttassanak a hatalom birtokába, a kik a reakzionárius visszaesés zászlaját fogják lobogtatni, de nekünk megszerzik azt az elégtételt, hogy Wekerlét et consortes megbuktattuk! — No kérem, ez komoly államférfiakhoz nem illő spekuláció, mert azt nem tehetem fel, hogy csak egy is legyen azon ellenzéki urak közt, a ki magát azon ábrándban rindgatná, hogyha az egyházpolitikai kérdésben Wekerlét megbuktatják, a bigot bécsi hatalom szabadelvűbb embert fog egy új miniszterium alakításával megbízni; a következtetés az lesz, hogy a reakció hajója gőzerővel fog előre törni.

Ölelem önt testvéries indulattal.

KOSSUTH.

Politikai hírek.

A főrendiház szavazata és Apponyi. A Neue Freie Presse szombati számában a magyar főrendiháznak a kormány egyházpolitikájára ellenében bizalmatlanságot kimondó szavazatával foglalkozva, ezeket mondja: A főrendiháznak ez a szavazata nem alkalmas ugyan arra, hogy kormányt bukasson, de mindenesetre közelebb hozza a kormány bukásának eshetőségét és kényszeríti az embert, hogy azzal a kérdéssel vessen számot, mi történjék akkor, ha a jelenlegi kormány megbukik. Ha ez a kormány megbukott volna — végzi cikket a Neue Freie Presse, melyről tudvaló, hogy a jelenlegi kormánynak következtetesen hű követője — nem marad más hátra, mint gróf Apponyi Albertet, vagy ennek elveit valló más férfit megbízni a kormány alakításával.

A kormány helyzete. A Wekerle-kormány helyzete, a bécsi félhivatalos Pol. Corr. budapesti értesítése szerint, javult, (?) a mennyiben ezentúl alig fog a főrendiházban olyan szavazás történni, mint a milyen a szerdai bizalmatlansági szavazat volt. A helyzet egyáltalán Wekerle miniszterelnök előnyére tisztulni fog, (?) mert ki fog tűnni, hogy azok a kombinációk teljesen alaplanok, a melyeket az udvarhoz tartozó főrendiházi tagoknak a kormány elleni fellépéséhez fűttek. Wekerle abban a helyzetben van, hogy mérvadó helyről olyan nyilatkozatot eszközöljön ki, a mely minden e fajta kombinációnak véget vethet.

A delegáció. A delegáció ülészakának Bécsbe való egybehívása — a „B. C.” értesítése szerint — a jövő hét elején történik meg és pedig f. hó 23-ikára, esztőtörkre. Az országgyűlés két háza, mielőtt a miniszterelnöknek erre vonatkozó értesítése megérkezik, meg fogja ejteni a delegáció tagjainak választását.

Viktória királynő lemondása. A francia lapok egy Londonból érkezett sürgönytudósítást közölnek, amely szerint az angol királynő egészségi állapotára és a néző politikai helyzetre való tekintettel lemondani szándékozik. A királynét az is bántja, hogy a német császár öt elhanyagolja és hogy feloszlatta a birodalmi gyűlést anélkül, hogy őt erről értesítette volna.

A t. Ház.

Budapest máj. 14.

A képviselőház szombati ülésének elején Bánffy Dezső báró elnök bejelentette a honvédszobor leleplezési ünnepélyre szóló meghívót s javaslatot tett a ház képviselte-tésére vonatkozólag.

A függetlenségi pártban tegnaptörtént szakadás következtében Meszlényi Lajos javaslatot tett az elnök előterjesztése ellenében, ez utóbbit azonban a ház többsége elfogadta.

A sommás eljárás törvényjavaslatának részletes tárgyalását számos módosítás hozszabítottta, ezeknek egy része azonban helyes és szükséges volt, s azokat Szilágyi Dezső igazságügyminiszter el is fogadta. A vita nagy része azonban olyan képet mutatott, mintha az az ügyvédek kioktatására rendezett tanfolyam lett volna a sommás eljárásról, melynél a professzori tisztet Szilágyi Dezső viselte.

Midőn a törvényjavaslatot részleteiben is megzavarták, a szabadelvűpárt tüntetőleg éljenzte Szilágyit.

A dunai hidakra került ezután a sor; az ezekre vonatkozó törvényjavaslatot Darányi Ignác előadta — a budai oldalnak régi lelkes pártfogója — referálta szép, tárgyilagossá beszédben.

Mérei Lajos és Polónyi Géza beszéltek az ellenzékről, a ők is elfogadták a javaslatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök rövid nyilatkozata után egyhangulag elfogadta a ház a törvényjavaslatot.

A részletes tárgyalásnál Beöthy Alagernon és Darányi Ignác adtak be módosításokat, a melyeket elfogadott a ház.

Végül Ugron Gábor interpellálta a földmívelési minisztert a Körös szabályozása tárgyában.

Honvédelem és a pártok.

A képviselőház szombati ülésén a napirend előtt terjesztette elő az elnök a budai honvédszobor ünnepére szóló meghívót.

A kormány kezdetben úgy akart a kényes kérdésen átesni, hogy a honvédszobor leleplezésére szóló meghívót egyidejűleg terjeszteti a ház elé az Arany János szobra leleplezéséről szóló meghívóval az elnök mindkét ünnepségnél való részvételre nézve egyforma indítványt tesz; még pedig mindössze annyit, hogy a képviselőház koszorút helyez a két szoborra s a leleplezésen résztvenni öhajtko képviselők a belépő-jegyeket átvehetik a ház irodájában. Báró Bánffy Dezső, a ház elnöke pedig magánbeszélgetés közben előre tudatta, hogy ő május 21-én nem teheti le a ház koszorúját a honvédszoborra, mert leánya ép az nap tartja esküvőjét s természetes dolog, hogy a leánya esküvőjéről el nem maradhat. Az így kizárkalmazott terv azonban oly élénk visszatetszéssel találkozott nemcsak az ellenzéki pártoknál és az ellenzéki sajtóban, hanem a szabadelvű párt némely körében is, hogy a kormány jónak látta szándékának a megváltoztatását, mert előrelátható volt, hogy ily értelmű indítvány megtétele a házban zajos jeleneteket fog provokálni.

A kormány tehát kettéválasztotta a két leleplezésnél való részvétel kérdését. Az Arany János szobornak leleplezésére szóló meghívót a ház elnöke már egyik elmúlt ülésén be-terjesztette s indítványát a ház el is fogadta, a honvédszobor leleplezésére szóló meghívó bemutatását pedig a holnapi ülésre halasztotta el.

Időközben a minisztertanács is foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a ház minő módon vegyen részt a leleplezési ünnepen s minő indítvány terjesztessék a ház elé. Abban történt megállapodás, hogy a miniszterelnök s a ház elnöke lépjen érintkezésbe a parlament pártok vezető férfiival s együttesen határozzák el a kérdés elintézésének a formáját.

Ehez képest Wekerle miniszterelnök a pénteki ülés folyamán tanácskozássra hívta össze a miniszteri szobába báró Bánffy Dezsőt, a képviselőház elnökét, továbbá báró Podmaniczky Frigyeset, a szabadelvű párt elnökét, Eötvös Károlyt és Károlyi Gábot a függetlenségi és 48-as párt részéről, Horváth Gyulát és Horánszky Nándort a nemzetijárpárt részéről és Ugron Gábot a 48-as párt részéről.

A megtartott tanácskozássorán minden oldalról hunguslyoztatott az a kívánság, hogy a kérdés lehetőleg simán oldassék meg, nehogy a képviselőházban vita támadjon, a mi megzavarhatná azt az ünnepélyes hangulatot, minek ily kérdés elintézésénél uralkodnia kell.

Az ellenzéki pártok képviselői abban a véleményben voltak, hogy a képviselőháznak, habár a pünkösdi ünnepek folytán nem is lesz együtt, mulnatlanul részt kell vennie az ünnepen pártkülönbség nélkül, hogy

lerőjja kegyeletét a 48—49-iki hősök emlékezte iránt.

Rövid eszmecsere után a következő megállapodás jött létre: A holnapi ülésén a napirend előtt a ház elnöke bemutatja a leleplezési ünnepre szóló meghívót, egyúttal oly értelmű előterjesztést tesz, hogy a honvédszobor május 21-én tartandó leleplezési ünnepén a képviselőház küldöttsége után vesz részt. E küldöttség névsorát az elnök állítja össze, de csatlakozhatik hozzá a ház minden tagja. A küldöttséget a ház elnöke vezeti s tagjai főlkérnek, hogy lehetőleg magyar díszruhában jelenjenek meg. A képviselőház nevében báró Bánffy Dezső, a ház elnöke, koszorút helyez a szobor talapzatára. Megjegyzendő, hogy báró Bánffy Dezső leányának esküvőjét e végből május 21-éről elhalasztotta.

A pártok jelenvolt elnökei egyhangulag elfogadták ezt a proposíciót, kijelentve, hogy pártjaik elé terjesztik az ügyet. Arról, hogy a kormány részt vesz-e a leleplezési ünnepen, vagy, hogy a miniszterek megjelennek-e a leleplezésnél, a mai tanácskozáson nem volt szó. Az abban résztvevő ellenzéki férfiak azt tartják, hogy ez a kormány dolga s magatartása fölött majd utólagosan lehet a kritikát gyakorolni.

A ház folyosóin csakhamar köztudomásúvá lettek a megállapodás részletei s ezekre a képviselők nagyon eltérő módon fogadták.

A függetlenségi és 48-as párt tagjai közül többen minden tartózkodás nélkül adtak kifejezést elégtelenségüknek, mert nem tartják elegendőnek azt, hogy a ház csak küldöttségileg vegyen részt a hazafias ünnepen. Meszlényi Lajos kijelentette, hogy határozati javaslatot fog beadni, mely szerint a ház utasítja a kormányt, hogy a leleplezésen vegyen részt.

Ily értelemben nyilatkozott Visontai Soma, Pázmándy Dénes, Kun Miklós és több képviselő.

Polónyi Géza meg volt elégedve a részvétel megállapított formájával, de kívánja, hogy a ház holnap határozatképpen mondja, hogy testületileg öhajtván résztvenni az ünnepen, ennek folytán mondja ki az imént jelzett megállapodásokat.

Ezzel szemben mások arra utaltak, hogy a testületileg való részvétel egészen mást jelent, mert ez esetben a házának május 21-én ülést kellene tartania, s az ülésből kellene testületileg a leleplezéshez vonulnia. Ez azonban nem valószínű, mert május 21-én a ház már nem lesz együtt, s ha a képviselők nem jelennének meg tömegesen, ez csak ártna a részvétel formájának.

Akadnak olyanok is, kik a kormányt és a ház testület való részvételén kívül azt öhajtották, hogy a ház a honvédség kivezénylését is követelje.

Az opponáló elemmel szemben ellenzéki részről többen egy nyilatkozatot, hogy a megállapodások teljesen megnyugtatók lehetnek, mert azokban határozott vívmány rejlik. Eddigél még nem történt, hogy a képviselőház a 48—49-iki eszmék emlékeztetést oly formában ünnepelje, a mint most ezt tenni készül. Az aradi szobor leleplezésénél se volt a házának küldöttsége.

Még a szabadelvű párt tagjai közt se volt egyetértés a megállapodások értelmezésénél. Mig a többség csöndes megnyugvással fogadta azokat s a megszokott közönységgel helyezte a miniszterelnök eljárását, addig némelyek hangosan méltatlankodtak s azt mondták, hogy az uralkodó viszonyok közt és az ismeretes előzmények után a kormányban nem kellett volna beleegyeznie a részvételnek szinte demonstratív ünnepes formájába.

Az antiklusok e különös és kétségtelen merész felfogásának nyilvánítása mellett valóban megható volt báró Podmaniczky Frigyes, a ki könyözöl szemekkel örvendezett azon, hogy a nemzet hősei iránt a törvényhozás harmónikus hangulattal róhatja le kegyeletét.

Eötvös Károly lemondása.

Eötvös Károly tényleg lemondott a függetlenségi és 48-as párt elnöki tisztéről. A párt a lemondást elfogadta, köszönetet mondott neki eddigi érdemeiért és elhatározta, hogy pénteken fog határozni a pártvezetés ügyében.

Sz. 624—1893.

tkvi.

443. (1—1)

HIRDETMEY.

A székelvudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Szabó József, mint Szabó György örökös végrehajtónak Bárány Ottó lengyelfalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 434 forint járuléka, egy a csatlakozott hitelezők követelése ki-elégítése végett, ezen kir. törvényszék területéhez tartozó Lengyelfalva I. rész 21. számú tjkben A + 1. rendszám alatti ingatlan, a László Juditot illető B. 1. alatti életfogytiglani hasznélvezeti jog fenntartásával 165 forint becsértékben és a lengyelfalvi I. rész 89. sz. tjkben A + 1—14. számok alatti ingatlanok 424 forint becsértékben, mely összeg egyszersmind kikiáltási ár is, 1893. évi Junius hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor Lengyelfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el-fognak adni.

A venni szándékozók a becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadék-képes papírban kötelesek a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tkvi. hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1893. évi március hó 27-én.

Dr. VOITH GERŐ,
kir. törvényszéki egyesbíró.

A székelvöld legszénsavdusabb, legkellemesebb ízű és a leg-olcsóbb savanyúvize a

BAROSS-FORRÁS.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsav-tartalmánál fogva a bornak ízét kellemessé teszi és színetét nem változtatja, miért is a vendéglős uraknak „Spitzer”-nek különösen ajánlatik.

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross-forrás”-ról:

Az erdővidéki „Baross-forrás” név alatt újabb forgalomba hozott ásvány viz egyike hazánk legelőbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek. A víz tiszta, átlátszó, üledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és üdítő élvezeti, járványos időkben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a légutak és tápcsatorna, de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. — A víz töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, csehszerű, kifogástalan.

Kolozsvárt, 1893. április hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond a. k.,
egyetemi tanár.

..... kellemes, üdítő s kiváló gyógyhatású ásványviznek tartom a „Baross-forrás” stb.

Kolozsvárt, 1892. július hó 13.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,
a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross-forrás” savanyú vizet kellemes ízű hatással fogva a légző, emésztő szervek és a húgúti hurutos bántalmainál kitűnő éreménytel rend-letlen. Izgatottságot, vértórtulást nem okoz. Igen gazdag szabad szénsav és mérsékelt vastartalma miatt tisztán vagy borral keverve rendkívül kellemes, üdítő savanyúvíz. — A víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor kívánalmainak, a forrás és kezelés tisztaságáról különben a nyár folyamán személyesen is meggyőződtem.

Kolozsvárt, 1892. december 2.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k.,
városi orvos.

Járványok s főleg Kolera veszély idején kitűnő præservatívum.

Friss töltésben kapható Kolozsvárt: Id. Misselbacher J. B., Kónya Sándor, Hirschfeld Sándor és Tihanyi Adolf uraknál.

Országos szétküldési főraktár:

In c z e Gyulánál Baróthon.

447. (1—20)

Keresztetik

nőtlen végzett jogász

közjegyzői irodába,

ki oláhu tud s fogalmazási mun-kákat önállóan végezni képes.

Levelek a kiadóhivatalához „Köz-jegyző” czim alatt küldendők.

433. (2—3)

Egy jó karban levő, használt,
könnyű

felfedelő kocsit

megvételre keresek.

Körülményesen leirt ajánlatok a kiadó-hivatalnál megtudható czimre intézendők.

428. (3—3)

Keresztetik egy 300—400 hold
jó minőségű

földbirtok
megvételre.

Értekezhetni az „ELLENZÉK”
kiadó-hivatalában.

448. (1—3)

Gyönyörű minták magánvevők részére ingyen és bérmentve. — Tartalomdús mintakönyvek szabók számára bérmentesen.

Nem adok minden méternél 2 és fél vagy 3 és fél frtyi engedményt, sem ajándékokat a szabóknak, mint a konkurrens cégek teszik, az én áram szabott és netto árak, hogy magánvevők olcsón és jól vásárolhassanak — Övöm a t. közönséget a konkurrens cégek keletű árengedményes leveleltől.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok, veterán, tűzoltó, tornász, cseléd egyenruhákra, teke és játékszálakra való posztó, loden vízmentes kelmék, vadászkabátokra, mosó kelmék, utazó pladdek 4—14 frty. — A ki jutányos becsületet, tartós, tiszta gyapjú posztóárut, nem pedig a mindenfelől kínálgatott s a szabó fáradságára s költségére nem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOSHOZ BRÜNNBEN,
(Ausztria Manchestere). Állandó posztórak-tár fél millió értéken felül.

Hogy üzletem nagyságát és versenyképességét kimutassam, kijelentem, hogy Európa legnagyobb posztókiállítását, a kammarn szövetség, szahó és könyvkötő kellekek gyártását kezembem egyesítettem. Hogy ezekről a n. é. közönség meggyőződhessen, meghívom nagy helyiségeim megtekintésére, melyekben 150 embert foglalkoztatok.

Szétküldés csak utánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 180 (20—24)

Egy Clayton Schuttleworth-féle
jó karban levő

8 lóerejű gőzcseplőgép garnitura

teljes felszerelvényvel

mértányos feltételek mellett eladó.

Értekezhetni:

„SCHWARTZ TESTVÉREK” czégnél
MAROSVÁSÁRHELYT.

437. (3—3)

Eladó

a sz.-udvarhelyi

kir. törvényszék helyiség.

Bővebben értekezhetni:

Székelv-Udvarhelyt,
a tulajdonossal.

443. (2—3)

„LOBOGÓ-FÜRDŐN”

Szentkeresztbánya mellett,

a legvasasabb és szénsavdusabb, 18° meleg, a Homo-rodinál sokkal jobb borviz-forrással,

kitűnő konyha, ivó-víz és fenyves sétányokkal.

Még 15 szoba butorozva, ágyneművel és anélkül, hetenként 4—5 frtyal, 17 és szolgálatlalt, 5—7

Nagyobb lakások 2—3 szobával, konyhával, külön udvar és kert-tel, butorozva, ágynemű és szolgálatlalt

olcsón kiadók.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad:

RIEMER EDE bérlő,

Székelv-Udvarhelyt.

438. (1—3)

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénzüntézet a világon.

Biztosítéki alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTATOTT 1843.

Biztosít

emberéletet

legkülönbözőbb és leg-előnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüztesebb felvilágo-sítással szolgál az

Erdélyrészi aligazgatóság

Kolozsvárt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

„THE GRESHAM”

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz-
József-ter 5.—6.

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bócs, Giselstrasse 1.
szám alatt

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án Frk. 117,550,797—

Evi bevétel biztosítások és kamatból

1891. június hó 30-án 20,725,259—

Kifizetések biztosítási és járadéki szer-ződések s visszavásárlások stb. után

a társaság fennállása óta (1848.) 249,311,449—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő

alatt a társaságnál 61,372,000—

értékig nyújtattak be ajánlatok, mi

által a társaság fennállása óta be-nyújtott ajánlatok összértéke 1,728,184,555—

értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, me-lyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá aján-latokkal, díjmentesen szolgálak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és az erdélyi vezérügy-nökség Kolozsvárt, belszen-utca 5., 7. sz.

53. (31—3)

50 év óta sikerrel használtatik.

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtízesítálatanságokat eltávolít biztosan az

ESZÉKI SPITZER KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR SZAPPAN.

Valódi minőségben csak a

DIENES J. C.-féle gyógyszerárban.
Eszéken, Felsőváros.

1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.

1 üveg mosdóvíz 40 kr.

1 darab Salvator szappan 50 kr.

1 doboz Lyoni rizsper 3 színben 50 kr. és 1 frt.

Figyelemztetés. Csak akkor valódi, ha fenti törvényi-leg beiktatott védjeggyel el van látva és kéri a t. cz. közön-ség csakis Dienes-féle Eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni. 237. (11—12)

ALAPITTA-

JÓZSEF főherczeg

udvari

TOTT 1858-BAN.

Ő cs. és kir. Fensége

szállítója.

WALSER FERENCZ

I-só magyar

gép- és tűzoltó-szerek

gyára,

HARANG- és ÉRCZÖNTŐDÉJE

Kolozsvárt, Belmonostor-utca 12.

Elvállal

Vízvezetékek és Csatornázások

berendezését, városok és magánosok részére.

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére.

Villámhárítók felállítására.

Szállít

Vont vas csöveket

és

Öntött vas csöveket,

zománcszert

kőagyagcsöveket

csatornázásokhoz.

LÉGSZESZ

és

SZELLŐZTETÉSI

berendezéseket.

Elvállal

mindennemű

vizi munkát.

Szállít és készít

Kútszivattyukat.

Tüzi és kerti

fecskekendőket,

szagtalan ürszékeket

stb. stb.

A javító-műhelyben minden ja-vítás elvállaltatik.

Képes árjegyzékek és rész-letes költségvetések díjmente-sen küldetnek.

Képes árjegyzékek és rész-letes költségvetések díjmente-sen küldetnek.

302. (14—1)